

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту
ННЦГО
кафедра іноземних мов

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
освітнього рівня «магістр» на тему
«Лінгвостилістичні засоби створення атмосфери саспенсу в серії Джонатана
Страуда *Lockwood & Co.* та стратегії їх перекладу українською мовою»

Виконала: студентка групи 121-ППТГ-Д24
спеціальності 035 Філологія освітньої
програми «Професійний переклад в
транспортній галузі»

Сергієнко Юлія Олександрівна



Керівник: д.ф.н., професорка
кафедри іноземних мов Самохіна В.О.



Рецензент: к.ф.н., доцент кафедри історії та
мовознавства Близнюк Л.М.



Український державний університет залізничного транспорту
ННЦГО
Кафедра іноземних мов
Другий (магістерський) освітній рівень
Спеціальність 035 Філологія
Освітня програма: Професійний переклад у транспортній галузі

Затверджено на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол № 10 від 22.05.2025 р.

Завідувач кафедри



Нешко С.І.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТА
Сергієнко Юлії Олександрівни

Тема роботи: *«Лінгвостилістичні засоби створення атмосфери саспенсу в серії Джонатана Страуда Lockwood & Co. та стратегії їх перекладу українською мовою»*

Керівник роботи: *Самохіна В.О., д.ф.н., професорка*

Строк подання студентом роботи: *12 січня 2026 року*

Дата видачі завдання: *22 травня 2025 року*

АНОТАЦІЯ

Сергієнко Ю. О. Лінгвостилістичні засоби створення атмосфери саспенсу в серії Джонатана Страуда *Lockwood & Co.* та стратегії їх перекладу українською мовою.

Кваліфікаційна робота освітнього рівня «магістр». На правах рукопису. Спеціальність – 035 Філологія, спеціалізація – 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Харків, 2025.

У роботі досліджено теоретичні підходи до визначення саспенсу та лінгвостилістичний потенціал засобів фонографічного, лексико-семантичного й синтаксичного рівнів у його реалізації. На матеріалі роману Дж. Страуда “*The Creeping Shadow*” проаналізовано специфіку функціонування мовних засобів нагнітання напруги та стратегії їх відтворення в українському перекладі. Проведено кількісний аналіз лінгвостилістичних засобів і перекладацьких трансформацій, спрямованих на збереження емоційного впливу оригіналу.

Ключові слова: саспенс, лінгвостилістичні засоби, художній переклад, перекладацькі трансформації.

ABSTRACT

Serhiienko Yu. O. Linguistic and stylistic means of creating suspense in Jonathan Stroud's series *Lockwood & Co.* and strategies for translating them into Ukrainian.

Qualification work of the educational level “Master”. As a manuscript. Speciality – 035 Philology, Specialization – 035.041 Germanic Languages and Literatures (translation included), first language – English. Kharkiv, 2025.

The paper examines theoretical approaches to defining suspense and the linguostylistic potential of phonographic, lexico-semantic, and syntactic means in its implementation. Based on Jonathan Stroud’s novel “*The Creeping Shadow*”, the study analyzes the specificity of linguistic means of tension escalation and the strategies for their rendering in the Ukrainian translation. A quantitative analysis of the linguostylistic devices and translation transformations aimed at preserving the emotional impact of the original has been conducted.

Keywords: suspense, linguostylistic devices, literary translation, translation transformations.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	4
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ САСПЕНСУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ВІДТВОРЕННЯ У ХУДОЖНЬОМУ ПЕРЕКЛАДІ.....	9
1.1. Поняття саспенсу в художньому тексті: підходи, сутність і функції.....	9
1.2. Лінгвостилістичні засоби реалізації саспенсу в художньому тексті.....	21
1.3. Особливості передачі лінгвостилістичних засобів створення саспенсу в художньому перекладі.....	33
Висновки до розділу 1	40
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ СТВОРЕННЯ САСПЕНСУ ТА СТРАТЕГІЇ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ В РОМАНІ СЕРІЇ “ <i>LOCKWOOD & CO.</i> ” ДЖОНАТАНА СТРАУДА “ <i>THE CREEPING SHADOW</i> ”	42
2.1. Жанрові та наративні особливості серії Джонатана Страуда “ <i>Lockwood & Co.</i> ”	42
2.2. Лінгвостилістичні засоби створення атмосфери саспенсу у романі Джонатана Страуда “ <i>The Creeping Shadow</i> ”	47
2.2.1. Лексико-семантичні засоби.	47
2.2.2. Фонографічні та синтаксичні засоби.	55
2.3. Перекладацькі трансформації використані при перекладі роману Джонатана Страуда.....	62
Висновки до розділу 2	80
ВИСНОВКИ.....	82
АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	85
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	86
СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ.....	94
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	95
ДОДАТКИ.....	96

ВСТУП

У сучасному художньому дискурсі особливу увагу приділяють вивченню емоційного впливу тексту на читача, зокрема механізмам формування напруги, страху та очікування. Ключовим інструментом досягнення такого впливу є саспенс, що реалізується як на рівні сюжету, так і через системне використання різнорівневих мовних засобів, які спільно формують атмосферу напруженого очікування.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що, попри значну кількість праць, присвячених категорії напруження, лінгвостилістичні особливості створення саспенсу в сучасній підлітковій літературі та стратегії їх відтворення в українському перекладі залишаються недостатньо вивченими й потребують системного аналізу на матеріалі актуальних творів. Серія романів Джонатана Страуда "*Lockwood & Co.*" репрезентує взірець цілеспрямованого використання мовних ресурсів для створення атмосфери тривоги, що робить її репрезентативним матеріалом для аналізу механізмів формування саспенсу та пошуку функціональних перекладацьких відповідників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема саспенсу перебуває у центрі уваги як закордонних, так і українських науковців, причому в її вивченні виокремлюються два провідні підходи: текстоцентричний (М. Штернберг, Р. Бароні, Д. Лодж), де явище розглядається як результат авторських наративних стратегій, та рецептивний (П. Вусс, Д. Зіллман, П. Фордерер, А. Смутс), що пояснює саспенс через емоційно-когнітивну реакцію реципієнта. Питання лінгвальної репрезентації напруги та концепту «страх» ґрунтовно висвітлено у розвідках О. Божко та О. Коляденко, проте вони охоплюють переважно засоби лексико-семантичного рівня. Теоретичним підґрунтям лінгвостилістичного аналізу слугували праці С. Єрмоленко та І. Коломієць, а проблеми художнього перекладу й прагматичної адекватності висвітлено у працях І. Корунця, О. Білоус, О. Галян і О. Ребрія. Систематизацію перекладацьких трансформацій здійснено на основі підходу А. Заслонкіної, О. Нузбан та О. Новосадської.

Попри значний науковий доробок, лінгвостилістичні засоби створення саспенсу зазвичай розглядаються фрагментарно. Недостатньо вивченим залишається комплексний взаємозв'язок фонографічних, лексико-семантичних і синтаксичних одиниць у формуванні атмосфери напруги. Окремої уваги потребує вивчення специфіки ідіостилю Джонатана Страуда крізь призму моделювання тривожного очікування, а також особливостей їх відтворення в українському перекладі. Саме цим аспектам і присвячене дане дослідження.

Метою дослідження є виявлення та систематизація лінгвостилістичних засобів створення саспенсу в романі Дж. Страуда *“The Creeping Shadow”* та аналіз перекладацьких трансформацій, використаних для їх адекватного відтворення в українському перекладі.

Об'єктом дослідження є лінгвостилістичні засоби реалізації саспенсу в сучасному англomовному художньому дискурсі.

Предметом дослідження є специфіка реалізації лінгвостилістичних засобів створення саспенсу в романі Джонатана Страуда *“The Creeping Shadow”* та особливості їхнього перекладу українською мовою.

Для досягнення поставленої мети було окреслено такі **завдання**:

1. визначити поняття «саспенс», його сутність та функції у художньому тексті;
2. систематизувати лінгвостилістичні засоби реалізації саспенсу на фонографічному, лексико-семантичному й синтаксичному рівнях та розкрити їхню роль у формуванні наративної напруги;
3. дослідити теоретичні засади відтворення лінгвостилістичних засобів у художньому перекладі та класифікувати відповідні перекладацькі трансформації;
4. визначити жанрові та наративні особливості циклу Дж. Страуда *“Lockwood & Co.”*;
5. проаналізувати конкретні фонографічні, лексико-семантичні та синтаксичні засоби формування саспенсу в романі Дж. Страуда *“The Creeping Shadow”* та здійснити їх кількісний аналіз;

6. визначити типи й частотність перекладацьких трансформацій, використаних для збереження емоційного впливу в українському перекладі, та оцінити рівень його прагматичної адекватності.

Для досягнення мети дослідження та розв'язання поставлених завдань у роботі застосовано такі **методи**:

- *описово-аналітичний метод* – для систематизації теоретичних засад вивчення саспенсу та узагальнення напрацювань у галузях лінгвостилістики й перекладознавства;
- *метод суцільної вибірки* – для добору ілюстративного матеріалу з тексту роману та його українського перекладу;
- *лінгвостилістичний аналіз* – для виявлення засобів створення саспенсу та їхньої подальшої класифікації за мовними рівнями;
- *перекладознавчо-зіставний метод* – для порівняльного аналізу тексту оригіналу та перекладу з метою ідентифікації використаних трансформацій та оцінки їхньої прагматичної адекватності;
- *кількісний метод* – для підрахунку частотності використання окремих лінгвостилістичних засобів і трансформацій;
- *графічний метод* – для наочного представлення статистичних даних у вигляді таблиць і діаграм.

Матеріалом дослідження слугував четвертий роман серії “*Lockwood & Co.*” (укр. «Агенція „Локвуд і Ко“») Джонатана Страуда – “*The Creeping Shadow*” (2016) та його український переклад «*Тінь, що крадеться*» (2022), виконаний В. Панченком. Шляхом суцільної вибірки відібрано 726 текстових фрагментів, що містить засоби створення саспенсу. Частина фрагментів використана повторно, оскільки один і той самий текстовий епізод може містити лінгвостилістичні засоби різних рівнів і тому був залучений до кількох аспектів аналізу. Такий підхід забезпечує репрезентативність вибірки та високий ступінь достовірності отриманих результатів.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у комплексному підході до аналізу лінгвостилістичних засобів саспенсу з урахуванням трьох рівнів мовної

організації. Уперше на матеріалі серії “*Lockwood & Co.*” систематизовано мовні одиниці, що формують ефект напруженого очікування, та визначено стратегію їхньої функціональної адаптації в українському перекладі для збереження прагматичного впливу на реципієнта.

Теоретичне значення полягає в систематизації знань про природу саспенсу та розширенні уявлень про способи його лінгвальної репрезентації й принципи адекватного відтворення в перекладі.

Практичне значення результатів дослідження визначається можливістю їх застосування в курсах зі стилістики англійської мови, теорії та практики перекладу, при інтерпретації художнього тексту та в подальших наукових розвідках.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури (83 найменування), списку джерел ілюстративного матеріалу (2 найменування), списку лексикографічних джерел (7 найменувань), переліку умовних скорочень та 5 додатків. Робота містить 3 рисунки, 2 таблиці. Загальний обсяг роботи – 81 сторінка.

У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, об'єкт, предмет, завдання, методи, матеріал та наукову новизну дослідження, а також описано структуру роботи.

У першому розділі проаналізовано теоретичні засади дослідження саспенсу, його сутність і функції, систематизовано засоби його реалізації на різних мовних рівнях, а також розглянуто проблеми його відтворення у перекладі.

У другому розділі досліджено жанрово-нарративну специфіку серії “*Lockwood & Co.*”, здійснено аналіз засобів створення саспенсу в романі Джонатана Страуда “*The Creeping Shadow*” та стратегій їх відтворення в українському перекладі.

У висновках узагальнено результати дослідження та визначено перспективи подальших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Безвенюк А. А., Стрюк Н. В. Особливості перекладу метонімії як лексико-стилістичного засобу (на матеріалі кінотексту роману Дж. Роулінг «Гаррі Поттер і таємна кімната»). *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. Філологія. Т. 1 № 14. 2022. С. 146–149. URL: <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/12087> (дата звернення: 01.10.2025).
2. Білоус О. М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. 200 с.
3. Божко О. С. Атмосфера «саспенс» як домінантна ознака літературного жанру «фентезі». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2017. № 67. С. 51–54. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2017_67_15 (дата звернення: 30.05.2025).
4. Божко О. С. Засоби лексичної номінації атмосфери саспенс у художніх творах жанру хоррор. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологічні науки»*. Дрогобич, 2017. № 7. С. 17–19. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvddpufm_2017_7_6 (дата звернення: 30.05.2025).
5. Божко О. С. Лінгвальна репрезентація атмосфери саспенс в англomовних художніх творах жанру хоррор: семантико-когнітивний аспект : дис. канд. філол. наук. Херсон, 2017. 381 с. URL: https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Божко%20О.С._Дисертація_сайт_.pdf?id=3a34c1a6-b7e3-4444-8921-9bf4b8e43f42 (дата звернення: 27.05.2025).
6. Ботвин Т., Пилипець О., Григошкіна Я. Лінгвістичні стратегії в перекладі художньої літератури: теоретичний аспект. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 7(13). С. 85–101. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7\(13\)-85-101](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7(13)-85-101) (дата звернення: 28.05.2025).

7. Бялик В. Д. Основи теорії перекладу. *Fundamentals of Translation Theory*: навч. посібник для студ. ф-тів іноземн. мов. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. 376 с.
8. Воробйова О., Личак О. Відтворення атмосфери саспенсу в художньому перекладі (на матеріалі роману Д. Брауна “Angels and Demons” та його українськомовного перекладу). *Advanced Linguistics*. 2023. № 12. С. 58–65. DOI: <https://doi.org/10.20535/2617-5339.2023.12.290472> (дата звернення: 28.05.2025).
9. Галян О. В. Теорія і практика перекладу: навч.-метод. видання. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. 52 с.
10. Гордієнко О. І. Способи створення ефекту саспенсу в сучасному сентиментально-пригодницькому романі (на матеріалі творів Г. Мюссо). *Проблеми семантики слова, речення та тексту*. 2013. № 31. С. 70–76. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pssrtr_2013_31_11 (дата звернення: 30.05.2025).
11. Єрмоленко С. Я. Лінгвостилістика в контексті загального мовознавства. *Мовознавство*. 2017. № 4. С. 20–27.
12. Єрмоленко С. Я. Лінгвостилістика: основні поняття, напрями й методи дослідження. *Мовознавство*. 2005. № 3–4. С. 112–126.
13. Єфімов Л. П., Ясінецька О. А. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
14. Журавель Т. В., Хайдарі Н. І. Поняття перекладацьких трансформацій та проблема їх класифікації. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: філологія*. 2015. № 19. С. 148–150. URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v19/part_2/41.pdf (дата звернення: 27.05.2025).
15. Задерій І. Ю. Ефект саспенсу й вирішення його драматичних репрезентацій. *Одеський лінгвістичний вісник*. 2015. № 6. С. 18–21. URL: <https://hdl.handle.net/11300/17642> (дата звернення: 27.05.2025).

- 16.Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2004. 576 с.
- 17.Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих навчальних закладів освіти. Вінниця: «Нова книга», 2003. 608 с.
- 18.Козак Т. Б. Особливості художнього перекладу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2015. № 51. С. 221–223. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/12161> (дата звернення: 30.05.2025).
- 19.Коляденко О.О. Лексико-семантична репрезентація концепту «страх» в українській наївній та науковій картинах світу : дис. канд. філол. наук: 10.02.15., 2018. 219 с.
- 20.Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: Нова книга, 2003. 448 с.
- 21.Купріянов Є. В., Гулієва Д. О. Стилїстика перекладу: навчально-метод. посіб. Харків: НТУ «ХП», 2018. 130 с.
- 22.Кухаренко В. А. Практикум зі стилістики англійської мови. Вінниця: Нова книга, 2003. 160 с.
- 23.Лещенко А. В. Категория напряженности: содержание понятия. *Науковий вісник Дрогобицького державного пед. ун-ту. Серія: філологічні науки (мовознавство)*. 2016. № 5. С. 6–9.
- 24.Лещенко А. В. Понятие саспенса в контексте современных научных исследований. *Science and Education a New Dimension. Philology*. 2014. II (6). Iss. 29. P. 55–57.
- 25.Лобода В. А. Перекладацькі трансформації: дефінітивний характер та проблема класифікації. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2019. № 43. С. 72–74. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.43.4.17> (дата звернення: 28.05.2025).

- 26.Лотоцька К. Стилїстика англїйської мови: навч. посїбник. Львїв: Видавничий центр ЛНУ іменї Івана Франка, 2008. 254 с.
- 27.Максїмов С. Є. Практичний курс перекладу (англїйська та українська мови) Теорїя та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. Київ: Ленвіт, 2012. 203 с.
- 28.Марчак О. Текстова репрезентація атмосфери саспенс у романі Сьюзен Гїлл «Туман у Дзеркалі». *Сучасні дослідження з лїнгвістики, лїтературознавства і міжкультурної комунїкації (ELLIC 2021)*: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, Івано-Франківськ, 07 жовтня 2021 р. Прикарпатський національний університет іменї Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2021. С. 38–41.
- 29.Мінцис Е. Є., Телегіна Н. І. Літературна стилїстика та перекладацькі стратегії у літературному перекладі: навчальний посїбник. Івано-Франківськ, 2024. 78 с.
- 30.Мінцис Ю. Б., Чорненька Ю. І. Основні прийоми перекладу епітета, метафори та порівняння у художньому тексті. Актуальні проблеми сучасної лїнгвістики та методики викладання мови і літератури. Збірник матеріалів VI Всеукраїнської онлайн конференції. 3-8 лютого 2021 р. / За ред. В.О. Папіжук. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. Івана Франка, 2021. С. 65–72.
- 31.Могїлей І. І. Ідіостилїстична організація перекладацького дискурсу у творах художньої літератури жанру саспенс. *Вїсник Черкаського університету. Фїлологічні науки*. 2014. № 27. С. 91–96.
- 32.Науменко А. П., Гордєєва А. Й. Практичний курс перекладу з англїйської на українську: навчальний посїбник. Вінниця: Нова книга, 2011. 136 с.
- 33.Орлова О. В., Мокляк О. І. Художня інтрига у проєкціях читацьких очїкувань. *Вчені записки Таврійського національного університету іменї В. І. Вернадського. Серія: Фїлологія. Журналістика*. 2024. Т. 35 (74), № 5. С. 34–38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.5.2/06> (дата звернення: 29.05.2025).

34. Основні лінгвостилістичні поняття й категорії (словник-довідник філолога) / укладач: І. І. Коломієць. Умань: ВПЦ «Візаві», 2015. 203 с.
35. Першин Є. Категорія саспенсу в містичному художньому дискурсі: інтенційний аспект (на матеріалі роману «Гримуля» А. Закордонця). *Лінгвістичні студії*. 2021. № 42. С. 83–91. DOI: <https://doi.org/10.31558/1815-3070.2021.42.7> (дата звернення: 30.05.2025).
36. Практичний курс англійсько-українського перекладу (для студентів 2-4 курсів) = Practical Course of English-Ukrainian Translation (for 2-4th-year students) : навч.-метод. посіб. : уклад.: Заслонкіна А. В., Нузбан О. В., Новосадська О. Б. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 136 с.
37. Радецька С., Стрижак В. Композиційні та лінгвістичні засоби створення напруги у текстах детективного жанру. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Лінгвістика*. Херсон, 2017. № 29. С. 142–146.
38. Ребрій О. В. Вступ до перекладознавства: конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» факультету іноземних мов. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 116 с.
39. Сіняговська І. Ю. Визначення та класифікація перекладацьких трансформацій у процесі художнього перекладу тексту. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»*. Серія : Філологія. 2014. № 209. С. 89–93.
40. Стилїстика української мови (Теоретичні основи стилістики. Художньо-виразові засоби мовлення) : навчально-методичний посібник для студентів-філологів закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-тет української філології, К-дра української мови та методики її навчання; уклад. І. І. Коломієць. Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. 240 с.
41. Стилїстика української мови: навчально-методичний посібник / упоряд.: А. С. Попович, Л. М. Марчук; за ред. А. С. Попович. Кам'янець-Подільський :

- Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. 172 с.
42. Удовіченко Г., Герасимова О., Хомич А. Використання синтаксичних засобів у перекладі анімаційних фільмів. *Current Issues of Linguistics and Translation Studies*. 2025. № 34. С. 41–46. DOI: <https://doi.org/10.31891/2415-7929-2025-34-7> (дата звернення: 01.10.2025).
43. Чернікова О. І. Особливості відображення тропів в українському перекладі науково-фантастичного роману Д. Сіммонса «Гіперіон». *Наукові записки. Серія: філологічні науки*. 2024. № 208. С. 400–406. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-208-58> (дата звернення: 01.10.2025).
44. Шепелєва О., Лободзінська К. Специфіка перекладу лінгвостилістичних засобів створення наративної напруги в англomовній літературі жахів // *Наукові записки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*. 2022. № 8. С. 98–104. DOI: <https://doi.org/10.20535/2617-5339.2021.8.247384> (дата звернення: 29.05.2025).
45. Яровенко Л. С. Теорія перекладу : метод. посіб. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. 88 с.
46. Anastasova M. Patterns of creating suspense in Stephen King's *The Shining*. *English Studies at NBU*, 2016. Vol. 2, № 1. P. 43–58. DOI: <https://doi.org/10.33919/esnbu.16.1.4> (дата звернення: 11.07.2025).
47. Anastasova M. The Suspense of Horror and the Horror of Suspense. Newcastle upon Tyne : Cambridge Scholars Publishing, 2019. 218 p. URL: <https://www.cambridgescholars.com/resources/pdfs/978-1-5275-1801-8-sample.pdf> (дата звернення: 30.05.2025).
48. Bálint B., Kuijpers M. M., Doicaru M. M., Hakemulder F., Tan E. S. The effect of suspense structure on felt suspense and narrative absorption in literature and film // Kuijpers M., Hakemulder F., Tan E., Bálint K., Doicaru M. (eds.). *Narrative Absorption*. Amsterdam : John Benjamins Publishing Company, 2017. Vol. 27. P. 177–197. DOI: <https://doi.org/10.1075/lal.27.10bal> (дата звернення: 29.05.2025).

49. Baroni R. Virtualities of Plot and the Dynamics of Rereading. *Narrative Sequence in Contemporary Narratologies* / ed. by R. Baroni, F. Revaz. Columbus: Ohio State University Press, 2016. P. 87–103.
50. Baroni R., Newman D. A. Tensions and Resolutions: Plot's Musicality, or Musical Plot? *Storyworlds: A Journal of Narrative Studies*, 2022. Vol. 14, № 1. P. 35–54. DOI: <https://dx.doi.org/10.1353/stw.2022.a963514> (дата звернення: 16.06.2025).
51. Brewer W. F. The nature of narrative suspense and the problem of rereading. *Suspense: conceptualizations, theoretical analyses, and empirical explorations* / ed. by P. Vorderer, H. J. Wulff, M. Friedrichsen. New York-London: Routledge, 1996. P. 213–251.
52. Brewer, W., Lichtenstein, E. Stories are to entertain: A structural-affect theory of stories // *Journal of Pragmatics*, 1982. Vol. 6. P. 473–486.
53. Calabrese S., Ubaldi S. Suspense is the Key. *Narratology, Cognitive Neurosciences and Computer Technology. ENTHYMEMA*, (13). 2016. P. 64–74. DOI: <https://doi.org/10.13130/2037-2426/6484> (дата звернення: 28.05.2025).
54. Carroll N. The Paradox of Suspense. *Suspense: conceptualizations, theoretical analyses, and empirical explorations* / ed. by P. Vorderer, H. J. Wulff, M. Friedrichsen. New York-London: Routledge, 1996. P. 147–188.
55. Carroll N. *The Philosophy of Horror or Paradoxes of the Heart*. New York: Routledge, 1990. 272 p.
56. Delatorre P., León C., Salguero A., Palomo-Duarte M., & Gervás P. Confronting a paradox: A new perspective of the impact of uncertainty in suspense. *Frontiers in Psychology*. 2018. Vol. 9. Article 1392. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01392> (дата звернення: 27.06.2025).
57. Gerrig R. J. The Resiliency of Suspense. *Suspense: conceptualizations, theoretical analyses, and empirical explorations* / ed. by P. Vorderer, H. J. Wulff, M. Friedrichsen. New York-London: Routledge, 1996. P. 190–211.
58. Iwata Y. *Creating suspense and surprise in short literary fiction: a stylistic and narratological approach* : Doctoral dissertation. Birmingham, 2008. 297 p. URL:

<https://etheses.bham.ac.uk/id/eprint/284/1/Iwata09PhD.pdf> (дата звернення: 27.05.2025).

59. Kyrychuk L. Translation strategies, methods and techniques: in pursuit of translation adequacy. *Research trends in modern linguistics and literature*. 2018. Vol. 1. P. 64–80. DOI: <https://doi.org/10.29038/2617-6696.2018.1.64.80> (дата звернення: 28.05.2025).
60. Lehne M., Koelsch S. Tension-resolution patterns as a key element of aesthetic experience: psychological principles and underlying brain mechanisms. *Art, aesthetics and the brain* / ed. by J. P. Huston, M. Nadal, F. Mora, L. F. Agnati, C. J. Cela-Conde. Oxford: Oxford University Press, 2015. P. 285–302. DOI: <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199670000.003.0014> (дата звернення: 29.05.2025).
61. Lodge D. *The Art of Fiction*. New York: Penguin Books, 1994. 256 p.
62. Mikos L. The Experience of Suspense: Between Fear and Pleasure. *Suspense: conceptualizations, theoretical analyses, and empirical explorations* / ed. by P. Vorderer, H. J. Wulff, M. Friedrichsen. New York-London: Routledge, 1996. P. 84–108.
63. Munday J. *Introducing translation studies: theories and applications*. Fifth Edition. Milton Park; New York: Routledge, 2016. 376 p.
64. Newmark P. *A Textbook of Translation*. Hertfordshire, 1988. 225 p.
65. Ortony A., Clore G. L., Collins A. *The Cognitive Structure of Emotions*. Cambridge: Cambridge University Press, 1988. 207 p.
66. Porter A. H. *The Cambridge Introduction to Narrative*. Santa Barbara : Cambridge University Press, 2020. 294 p.
67. Smuts A. The Desire-Frustration Theory of Suspense. *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*, 2008. 66 (3). P. 281–290.
68. Sternberg M. *Expositional modes and temporal ordering in fiction*. Bloomington: Indiana University Press, 1978. 352 p.
69. Sternberg M. Universals of narrative and their cognitive fortunes (I) // *Poetics today*. 2003. 24:2. P. 297–395.

70. Sternberg M. Universals of narrative and their cognitive fortunes (II) // *Poetics today*. 2003. 24:3. P. 517–638.
71. Vorderer P. Toward a Psychological Theory of Suspense. *Suspense: conceptualizations, theoretical analyses, and empirical explorations* / ed. by P. Vorderer, H. J. Wulff, M. Friedrichsen. New York-London: Routledge, 1996. P. 436–477.
72. Wulff H. J. Suspense and the Influence of Cataphora on Viewer's Expectations. *Suspense: conceptualizations, theoretical analyses, and empirical explorations* / ed. by P. Vorderer, H. J. Wulff, M. Friedrichsen. New York-London: Routledge, 1996. P. 19–48.
73. Wuss P. Narrative Tension in Antonioni. *Suspense: conceptualizations, theoretical analyses, and empirical explorations* / ed. by P. Vorderer, H. J. Wulff, M. Friedrichsen. New York-London: Routledge, 1996. P. 110–145.
74. Zillman D. The Psychology of Suspense in Dramatic Exposition. *Suspense: conceptualizations, theoretical analyses, and empirical explorations* / ed. by P. Vorderer, H. J. Wulff, M. Friedrichsen. New York-London: Routledge, 1996. P. 372–434.

СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

75. Велика українська енциклопедія (ВУЕ). URL: <https://vue.gov.ua/%D0%A1%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%81> (дата звернення: 29.05.2025).
76. Словник.ua : портал української мови та культури. URL: <https://slovnyk.ua/index.php?sword=%D1%81%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%81> (дата звернення: 29.05.2025).
77. Online Etymology Dictionary. URL: <https://www.etymonline.com/search?q=suspense> (дата звернення: 29.05.2025).

- 78.The American Heritage Dictionary of the English Language, Fifth Edition copyright 2022 by HarperCollins Publishers. URL: <https://www.ahdictionary.com/word/search.html?q=suspense> (дата звернення: 29.05.2025).
- 79.Merriam-Webster Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/suspense> (дата звернення: 29.05.2025).
- 80.Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/suspense> (дата звернення: 29.05.2025).
- 81.Oxford Learner's Dictionary. URL: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/suspense> (дата звернення: 29.05.2025).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- 82.Страуд Дж. Тінь, що крадеться : роман. Кн. 4. Пер. з англ. В. Панченко. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2022. 342 с. (Агенція «Локвуд і Ко»).
- 83.Stroud J. Lockwood & Co.: The Creeping Shadow : book 4. New York: Disney-Hyperion, 2016. 332 p.